

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: BREV TIL: Heinrich VI Reuss FRA: Holberg, Ludvig (1750-04-26)

Citation: Holberg, Ludvig: "BREV TIL: Heinrich VI Reuss FRA: Holberg, Ludvig (1750-04-26)", i *Holbergs Breve*, G. E. C. Gads Forlag, s. 164. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990512-X00-shoot-L001990512X000039.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Holbergs Breve

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Holberg, Ludvig, *Holbergs Breve*,

BREV TIL GREV HENRIK VI AF REUSS
DATERET 26. APRIL 1750

Udgivet af Alfr. Glahn i Holberg Aarbog 1923, s. 28 efter den kopibog, som omtales ved nr. XXXIV og XXXVIII. Originalen tabt.

Her aftrykt efter Glahns udgave.

Grev Reuss »tillod« Holberg at udtale sig om dr. Seips ansættelse i Sorø, og omtrent samtidig må Holberg fra grev Holstein have fået et andet brev, som overhofmesteren havde skrevet, og hvori han endnu kraftigere end før holdt på, at Seip skulde ansættes som professor ved akademiet; dog skulde Seip først underkaste sig nogle få prøver på sin duelighed til embedet. Men hvis man ikke kunde få Seip, så vilde det, mener grev Reuss, »tage nogen Tid, inden en retskaffen Mand, som Akademiet uimodsigelig kan være tjent med, og som ingen skal have noget at sætte ud paa, kan blive opspurgt og allerunderdanigst bragt i Forslag«, og så måtte det vente med at få professoratet besat. Altså Reuss's mening var: enten Seip eller ingen i den nærmeste fremtid! (Museum 1893 11. s. 40).

Men hverken grev Holstein eller Holberg var enige med Reuss om Seips ansættelse. Holberg fastholder sin mening, at man ikke kan få nogen dygtig udlænding for en gage af 500 rdl., og af hensyn til de andre professorer i Sorø kan man ikke give nogen højere løn. Ligesom grev Holstein ønsker Holberg, at man skal vente, indtil der kan findes en dygtig indfødt person, og tror, at når Sneedorff kommer hjem fra udlandet, vil han vise sig at være den rette mand.

Dette vilde grev Reuss dog ikke gå ind på, skønt han tidligere selv havde indstillet Sneedorff; han fik endogså kongen til at bifalde, s. 165 at dr. Seip kunde antages til professor, dersom han vilde gå ind på de af grev Reuss stillede betingelser (han skulde fx. indsende »en oration, som en professor kan holde ved sit embeds tiltrædelse«); men det har Seip næppe villet; han kom aldrig til Sorø; men efter halvandet års forløb fik Sneedorff det omstridte professorat.

Holberg udtrykker sig, som om det var ham, der sluttede sig til grev Holsteins ønske, at der skulde ansættes en indfødt, nemlig Sneedorff; men det kan være af høflighed over for ministeren, at Holberg nævner ham som tankens ophavsmand. Det rimeligste er, at grev Holstein har villet høre Holbergs mening om grev Reuss's forslag, og at han under drøftelsen af sagen har fundet Holbergs indvendinger mod forslaget vel grundede og derfor har bedt ham om selv at fremsætte sin mening over for grev Reuss.

Det er svært at sige, hvorfor Reuss holdt så stærkt på Seip, om han fx. har ønsket at få en tysker til at blive Schlegels efterfølger, eller om han har villet slå fast, at da der var forundt ham på embeds vegne jus præsentandi (Museum 1893. 11, s. 38), burde han også have størst indflydelse på, hvem der blev ansat ved Sorø akademi.

S. T.

Jeg haver bekommet Deres Excellences begge Skrivelser ¹, og seer deraf, at mig tillades at give mine ringe Tanker tilkiende. Mine Betænkninger ere disse, at, hvis Res er endnu integra, man kunde differere ² med en nye Vocation, indtil de Vanskeligheder, som man pro tempore svæver udi, kunde forvindes ³. Jeg frygter, at ingen anseelig Fremmed med 500 Rdrs Gage vil antage saadan Vocation, og disse Aars Erfarenhed bestyrker mig i saadan Frygt. Hvis høyere Salarium skulde gives, vil den blive vanskelig strax at tilveyebringe, ikke at tale om, at saadan Inegalité vilde foraarsage s. 166en Fermentation hos de gamle Professores, som derover vilde tabe Modet. Geheime Raad Greve af Holstein bliver ellers ved sit Ønske, at det maatte behage Oberhofmesteren, naar Tiden det kunde tillade, at foreslaae en indfødt Person, og nævnede da en Soranum, nemlig Monsr Sneedorffs ⁴ udi nogle Aar har opholdet sig udenlands ⁵, og ex professo legger Vind paa Stats-Sager, og som før hans Bortreyse var holden for en af de Lærdeste og skikkeligste Studiosis ⁶, bedende mig derhos at høre Deres Excellences Betænkning derom. Jeg kan ikke negte, at jeg jo selv haver samme Tanker om benævnte Person, og mener, at Akademiet i Fremtiden kunde være vel tjent med ham, thi hvad en Fremmed kan vide mere udi udenlandske Sager, ignorerer han udi indenlandske publice Ting. Det staaer kun paa, om Deres Excellence derudi haver Bifald og om Personen af Oberhofmesteren kunde trøstes med nogen Forhaabning derom. Dette haver jeg efter Ordre ey kundet efterlade at referere, forblivende &c

L. Holberg.

d. 26. April 1750.